

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

SFS 2022:1547

Publicerad
den 30 november 2022

Utfärdad den 24 november 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)²

dels att rubriken närmast före 4 kap. 1 c § ska utgå,

dels att nuvarande 4 kap. 1 c § ska betecknas 1 kap. 4 §,

dels att den nya 1 kap. 4 §, 4 kap. 2 a och 2 b §§, 5 kap. 1, 2, 3, 6 och 7 §§ och rubriken närmast före 5 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 5 kap. 1 a–1 c, 2 a, 2 b, 6 a och 6 b §§, och närmast före 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 a, 1 c, 2 a, 2 b, 6 a, 6 b och 7 §§ nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

Innebörden av vissa uttryck

4 §³ I denna lag betyder

1. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. *fastighetsbolag*: ett bolag som har till huvudsakligt ändamål att äga eller förvalta fast egendom eller tomträtt, och

3. *riskkapitalföretag*: ett företag som har till huvudsakligt ändamål att

– äga och förvalta aktier eller andra andelar som inte handlas på en handelsplats eller en motsvarande marknadsplats utanför EES, eller
– lämna och förvalta krediter till andra än konsumenter.

4 kap.

2 a §⁴ Första–Fjärde AP-fonderna ska samverka med varandra och med Sjunde AP-fonden när det gäller målet i 1 a §. Samverkan ska omfatta åtminstone att de tar fram

1. en gemensam värdegrund för förvaltningen av fondmedlen, och

2. gemensamma riktlinjer för vilka tillgångar som fondmedel inte bör placeras i.

2 b §⁵ Första–Fjärde AP-fonderna ska samverka med varandra och med Sjätte och Sjunde AP-fonderna när det gäller redovisning av hur målet i 1 a §

¹ Prop. 2021/22:280, bet. 2022/23:SfU5, rskr. 2022/23:27.

² Senaste lydelse av rubriken närmast före 4 kap. 1 c § 2020:144.

³ Senaste lydelse av tidigare 4 kap. 1 c § 2020:144.

⁴ Senaste lydelse 2022:786.

⁵ Senaste lydelse 2022:786.

har uppnåtts. Samverkan ska omfatta åtminstone att fonderna tar fram gemensamma riktlinjer för redovisningen.

5 kap.

1 §⁶ Sjunde AP-fonden förvaltar fonder för de ändamål som framgår av bestämmelserna om premiepension i socialförsäkringsbalken. Förvaltningen ska ske uteslutande i pensionsspararnas intresse.

De medel som enligt 64 kap. 18 § första stycket 2 socialförsäkringsbalken förs över till fonder som Sjunde AP-fonden förvaltar ska placeras så att långsiktigt hög avkastning uppnås vid den valda risknivån.

Medlen i de fonder som Sjunde AP-fonden förvaltar ska förvaltas på ett föredömligt sätt genom ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande. Vid förvaltningen ska Sjunde AP-fonden fästa särskild vikt vid hur en hållbar utveckling kan främjas utan att det görs avkall på målet i andra stycket.

Överföring av medel

1 a § När medel förs över med stöd av 64 kap. 23 § tredje stycket socialförsäkringsbalken, ska pensionsspararen kunna bestämma att medlen ska

1. placeras i en eller flera angivna fonder,
2. fördelas mellan fonderna efter pensionsspararens ålder, eller
3. fördelas mellan fonderna efter den risknivå som pensionsspararen anger.

När medel förs över med stöd av 64 kap. 24 §, 26 § andra stycket eller 27 b § socialförsäkringsbalken, ska medlen fördelas mellan fonderna efter pensionsspararens ålder.

Sjunde AP-fonden ska ta emot medel till och betala ut medel från fonderna enligt de anvisningar som Pensionsmyndigheten lämnar.

1 b § Sjunde AP-fonden ska i sin placeringsverksamhet ha nödvändig beredskap för att kunna överföra medel till Pensionsmyndigheten enligt 1 a § tredje stycket.

Uttag av medel för kostnadstäckning

1 c § Sjunde AP-fonden får ur var och en av de fonder som fonden förvaltar ta ut medel för de förvaltningskostnader som uppkommit för respektive fond. Om kostnaderna avser flera av fonderna, ska de fördelas mellan fonderna på ett skäligt sätt.

2 §⁷ Sjunde AP-fonden ska ingå samarbetsavtal enligt 64 kap. 3 § andra stycket 2 socialförsäkringsbalken med Pensionsmyndigheten.

Fondbestämmelserna för de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden får inte tillåta att medel delas ut till någon annan än Pensionsmyndigheten.

Verksamhetsplan

2 a § Sjunde AP-fonden ska årligen fastställa en verksamhetsplan. Denna ska innehålla riktlinjer för placeringsverksamheten och en riskhanteringsplan.

Riktlinjerna för placeringsverksamheten ska innehålla strategier för hur målen i 1 § andra och tredje styckena ska uppnås.

⁶ Senaste lydelse 2022:762.

⁷ Senaste lydelse 2022:762.

Riskhanteringsplanen ska beskriva de huvudsakliga risker som är förenade med placeringsverksamheten och hur dessa risker ska hanteras. Det ska vidare finnas interna instruktioner för hantering av dessa risker. Riskhanteringsplanen och instruktionerna ska följas upp löpande.

Samverkan

2 b § Sjunde AP-fonden ska samverka med Första–Fjärde AP-fonderna när det gäller målet i 1 § tredje stycket. Samverkan ska omfatta åtminstone de områden som anges i 4 kap. 2 a §.

Sjunde AP-fonden ska samverka med Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna när det gäller redovisning av hur målet i 1 § tredje stycket har uppnåtts. Samverkan ska omfatta åtminstone att fonderna tar fram gemensamma riktlinjer för redovisningen.

3 §⁸ Sjunde AP-fonden får inte till fonderna förvärva så många aktier i ett svenskt eller utländskt aktiebolag att röstetalet för dem tillsammans med dessa fonders övriga aktier i samma bolag överstiger 10 procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget eller, beträffande sådana aktier eller andra andelar i riskkapitalföretag som inte är upptagna till handel på en handelsplats eller en motsvarande marknadsplats utanför EES, 35 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andra andelar i företaget.

Begränsningen i första stycket gäller inte

1. sådana aktier eller andra andelar i fastighetsbolag som inte är upptagna till handel på en handelsplats eller en motsvarande marknadsplats utanför EES,

2. sådana aktier eller andra andelar i fastighetsbolag som är upptagna till handel på en handelsplats eller en motsvarande marknadsplats utanför EES och i vilka bolag fonden innehade aktier eller andra andelar i bolaget när aktierna eller de andra andelarna togs upp till handel,

3. sådana aktier eller andra andelar i riskkapitalföretag som är upptagna till handel på en handelsplats eller en motsvarande marknadsplats utanför EES och i vilka företag fonden innehade aktier eller andra andelar i företaget när aktierna eller de andra andelarna togs upp till handel, och

4. andelar i svenska och utländska fonder som inte medför rätt att utöva rösträtt för de aktier eller andra andelar i företag som ingår i dessa fonder.

Sjunde AP-fonden får inte öka innehavet i ett sådant fastighetsbolag som avses i andra stycket 2 så länge innehavet överstiger begränsningen i första stycket.

När aktierna eller de andra andelarna i ett sådant riskkapitalföretag som avses i andra stycket 3 har tagits upp till handel ska fonden avveckla den del av innehavet som överstiger begränsningen i första stycket så snart det är lämpligt med hänsyn till marknadsförhållandena.

Bestämmelser för Första–Fjärde AP-fonderna som ska gälla för Sjunde AP-fonden

6 §⁹ Bestämmelserna i 3 kap. om Första–Fjärde AP-fondernas ledning ska, med undantag av 3 § första stycket, gälla också i fråga om Sjunde AP-fonden.

Följande bestämmelser om medelsförvaltningen hos Första–Fjärde AP-fonderna ska gälla också för Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder:

⁸ Senaste lydelse 2009:1460.

⁹ Senaste lydelse 2018:2013.

- 4 kap. 3 § om att göra placeringar och ingå andra avtal på kapitalmarknaden samt att också ta på sig förpliktelser som är förenade med sådana avtal,
- 4 kap. 5–5 b §§ om förvärv och innehav av likvida och illikvida tillgångar,
- 4 kap. 7 § om förvärv av obligationer och andra fordringsrätter,
- 4 kap. 8 a § om begränsning av förvärv och innehav av illikvida tillgångar,
- 4 kap. 11 § om exponeringsbegränsning,
- 4 kap. 12 § om råvaruderivat,
- 4 kap. 13 och 14 §§ om skyddande av fordran,
- 4 kap. 17 § om krediter, och
- 4 kap. 18 § om förvaltningsuppdrag.

Begränsning av förvärv och innehav av illikvida tillgångar

6 a § Sjunde AP-fonden får till en fond som AP-fonden förvaltar förvärva illikvida tillgångar endast om den förvaltade fondens innehav av sådana tillgångar vid förvärvet uppgår till högst 20 procent av det verkliga värdet av den fondens samtliga tillgångar, inbegripet värdet av det aktuella förvärvet.

Avveckling av vissa innehav

6 b § Om någon av de begränsningar som anges i 3 eller 6 a § eller i 4 kap. 11 § överskrids för en fond som Sjunde AP-fonden förvaltar, ska den överskjutande delen av innehavet avvecklas så snart det med hänsyn till marknadsförhållandena är lämpligt. Den delen ska dock avvecklas senast när det kan göras utan förlust för den berörda fonden. Motsvarande gäller egendom som har förvärvats enligt 4 kap. 13 eller 14 §.

Bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som ska gälla vid förvaltningen

7 §¹⁰ Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,
- 2 kap. 21 § om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15 § första och andra styckena, 16 § 1 och 2, 16 a § första–tredje styckena, 17 §, 18 §, 19–22 §§, 23 § andra stycket och 25–28 §§ om information om en värdepappersfond,
- 5 kap. 1 § första stycket om placeringsinriktning enligt fondbestämmelserna, och
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

¹⁰ Senaste lydelse 2021:104.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

På regeringens vägnar

NIKLAS WYKMAN

Johan Hedberg
(Finansdepartementet)